

3

Vragenuur: Vragen Markuszower

Vragen van het lid Markuszower aan de minister van Justitie en Veiligheid, bij afwezigheid van de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid, over **het bericht "Nederland stevent af op een 'maatschappelijk ontwrichtende' asielcrisis"**.

De voorzitter:

Dan wil ik de heer Markuszower uitnodigen om zijn mondelinge vraag te stellen aan de minister van Justitie en Veiligheid bij afwezigheid van de staatssecretaris van Justitie en Veiligheid. Ik heet haar van harte welkom. De heer Markuszower heeft een mondelinge vraag over het bericht "Nederland stevent af op een 'maatschappelijk ontwrichtende' asielcrisis". Het woord is aan de heer Markuszower van de PVV.

De heer Markuszower (PVV):

Veel dank, voorzitter. Waar zijn we in Nederland in hemelsnaam mee bezig? Nederland bezwijkt onder de gigantische aantallen asielmigranten die opeenvolgende kabinetten-Rutte heeft binnengelaten. De kosten van het Nederlandse asielbeleid bedragen minimaal 20 miljard euro per jaar, terwijl tegelijkertijd 600.000 huishoudens in Nederland hun gas- en energierekening niet meer kunnen betalen en 200.000 Nederlandse kinderen met honger naar bed gaan. En toch blijft het kabinet kiezen voor de buitenland en laat het de Nederlander letterlijk in de kou zitten.

Het komende jaar, zo waarschuwen alle instanties, dreigen wij af te stevenen op een ramp. VVD-bewindslieden houden onze grenzen wagenwijd open voor nieuwe ladingen gelukszoekers, terwijl er helemaal geen ruimte voor hen is in Nederland. Dat is gekkenwerk. Want wat gaat er gebeuren? Een kleuter kan dit uittekenen. Afrikaanse en Arabische mannen tussen de 18 en 40 jaar gaan buiten slapen, rondzwerven en inbreken. Zij gaan voor nog meer geweld en overlast zorgen dan hun neefjes die al eerder zijn binnengekomen, al deden.

En wat doet de VVD-staatssecretaris en wat doet de VVD-minister? Niks aan structurele asielinstroombeperkingen. Ze bereiden zelfs een dwangwet voor, zodat zij met die dwangwet in de hand nog dit jaar bijna 80.000 asielzoekers in zowat elke gemeente in Nederland kunnen proppen. Kan de minister uitleggen waarom zij niet eerst 80.000 woningen bouwt voor Nederlanders die hier al jarenlang op wachten? Waarom is uw ministerie, vraag ik aan de minister, niet eerlijk over de asielprognoses? U zegt in uw prognoses dat er dit jaar 35.000 asielzoekers komen, maar iedere ambtenaar weet dat dit een veel te lage schatting is, dat er veel meer asielzoekers Nederland binnen willen dringen en dat zij, eenmaal in Nederland aangekomen, hun hele familie ook naar Nederland halen. Waarom is de minister niet eerlijk, en zegt zij niet eerlijk dat zij Nederland overspoelt met Arabieren en Afrikanen? Waarom doet u Nederland dit aan? Wij hebben niet genoeg geld, niet genoeg politie, niet genoeg zorg, niet genoeg energie, en niet genoeg huizen voor onze eigen mensen. Onze publieke voorzieningen kunnen al die buitenlanders er niet bij hebben. Waarom weigert de minister zich voor het Nederlandse belang in te zetten? De minister is toch niet de minister van Syrië, Tur-

kije, Afghanistan of Jemen? Nederland snakt naar een asielstop. Stop met loze beloftes en voer vandaag nog de broodnodige asielstop in, zo roep ik de minister op.

De voorzitter:

Dank u wel. Het woord is aan de minister.

Minister Yesilgöz-Zegerius:

Dank u wel, voorzitter. Wij werken langs meerdere sporen om grip te krijgen op de instroom van asielzoekers, zowel binnen Europa als daarbuiten. Binnen Europa zijn we hier ook continu over in gesprek. Vorige week was mijn collega, de staatssecretaris, in Stockholm. Tevens wordt er, onder meer op Nederlands initiatief, in februari op Europees niveau gesproken over het versterken van de buitengrenzen en het handhaven van de bestaande Dublinafspraken. Als ik mij niet vergis, bent u hierover afgelopen vrijdag geïnformeerd. Ook buiten Europa is het van belang dat we met andere landen structureel meer samenwerken. Daarom is de staatssecretaris op dit moment samen met minister Schreinemacher in Niger en sta ik uw Kamer te woord. De staatssecretaris is dus precies aan het doen wat de heer Markuszower volgens mij wenst. Daarnaast spannen we ons ook binnen Nederland maximaal in op dit vlak. Bijna een halfjaar geleden hebben we hier natuurlijk bestuurlijke afspraken gemaakt met de medeoverheden om uit de crisis te komen en de taferelen van afgelopen zomer te vermijden.

Dan wat betreft de vragen van de heer Markuszower. Hij zegt dat het ministerie niet eerlijk is over prognoses. Dat getal van 75.000, dat al eerder gedeeld is met de Kamer, is de prognose voor opvang van dit jaar. Daarbij gaan we ook uit van de huidige situatie. Ik schetste net wat er gedaan wordt om de instroming te beperken en wat er ondertussen wordt gedaan om voor meer plekken te zorgen. Op het moment dat daar een update over beschikbaar is, zal de staatssecretaris die dus ook sturen. Ik herken me dus niet in de kwalificatie dat het niet eerlijk zou zijn.

De heer Markuszower (PVV):

Om met dat laatste te beginnen: ambtenaren zeggen dus dat die inschattingen veel te laag zijn. En datgene waar de minister mee begon, horen we al jaren van de VVD-bewindslieden. Het is bijna volksverlakerij. Er wordt al jaren gezegd: we doen iets aan de instroombeperking. Dat wordt met name vlak voor de verkiezingen gezegd. Maar er gebeurt helemaal niks aan instroombeperking. Sinds Rutte aan de macht is, zijn er honderdduizenden asielmigranten en een veelvoud aan niet-westerse allochtonen binnengelaten. Het is dus niet waar dat de VVD hard bezig is met asielinstroombeperking. Ik begrijp ook dat de VVD-minister dit allemaal lastige vragen vindt en die daarom niet volledig wil beantwoorden. Waarom zegt de minister niet gewoon eerlijk dat wij voornamelijk nepvluchtelingen toelaten? Bijna 100% van de asielzoekers die naar Nederland reizen en die wij binnenlaten, komt namelijk via minimaal tien veilige landen. Dat zijn dus helemaal geen echte vluchtelingen en die hoeven wij dus helemaal niet op te vangen. Stop daar dus mee, zeg ik tegen de minister.

Minister Yeşilgöz-Zegerius:

Ik ken de heer Markuszower al iets langer, ik ken zijn retoriek en ik snap ook dat de verkiezingen eraan komen, maar het zou wel fijn zijn als we elkaar in vraag en antwoord zouden respecteren. Ik geef gewoon antwoord op de vragen die gesteld zijn. Die meerjarenprognose wordt twee keer per jaar geüpdatet en wordt gewoon naar de Kamer gestuurd. Daarin staat ook beschreven wat men verwacht en hoe men tot die cijfers komt. Op het moment dat een update daarvan nodig is, krijgt u die dus sowieso van de staatssecretaris. Als kabinet zijn wij ook van mening dat de afspraken van Dublin gewoon nagekomen moeten worden; daar heeft de heer Markuszower gelijk in. Als VVD vinden wij dat ook al langer, maar dat kan de woordvoerder veel beter toelichten. Precies daarover gingen het gesprek dat vorige week in Stockholm plaatsvond tussen de staatssecretaris en zijn Europese collega's, en het gesprek dat de premier binnenkort gaat hebben in Europa. Daarover ging het ook gisteravond met de heer Macron. Dit zijn dus exact de zaken waar wij bovenop zitten. Als dan wordt gezegd dat er alleen wordt gepraat en niks wordt gedaan, wil ik de heer Markuszower herinneren aan de afspraken van nog niet eens zo lang geleden, bijvoorbeeld die met Turkije over de beperking van de instroom destijds. We zijn nu bezig met nieuwe afspraken en daar ben ik blij mee.

De heer Markuszower (PVV):

Ik begrijp niet dat de minister kan zeggen dat ze er blij mee is. Nederland wordt sinds Rutte premier is, overspoeld met asielzoekers. We hebben asielcrisis op asielcrisis. In 2016 was er een asielcrisis, vorig jaar was er ook een asielcrisis en alle ambtenaren op het ministerie zeggen dat we dit jaar weer afstevenen op een asielcrisis. Het is gewoon niet waar dat de VVD en dit kabinet werk maken van asielinperkingen. De VVD is eigenlijk alleen maar kampioen in valse beloftes. Ze zijn kampioen in het importeren van niet-westerse allochtonen. Dat brengt islamisering, overlast en geweld op straat met zich mee. En wat misschien wel het allergenste is: dit kabinet bevoordeelt stelselmatig de buitenlander boven de Nederlander. Miljoenen Nederlanders zijn het zat en miljoenen Nederlanders snakken naar een asielstop. Voer die in, zeg ik tegen de minister.

De voorzitter:

Dank u wel, meneer Markuszower. Het woord is weer aan de minister.

Minister Yeşilgöz-Zegerius:

Ik sta hier toch met enige regelmaat — de komende dagen zijn het vijf debatten, geloof ik, of het zijn er vier — om uit te leggen wat ik vanuit mijn portefeuille doe voor veiligheid en vrijheid van alle Nederlanders en alle mensen hier in dit land. Dus om nou tegen mij te zeggen dat ik mij daar niet voor inzet, dat stoort me en dat vind ik een gotspe. Daarnaast wordt er op dit moment hard gewerkt aan instroombeperkende maatregelen. We hebben afgelopen zomer bijvoorbeeld aanvullende afspraken gemaakt over het versterken van Mobiel Toezicht Veiligheid en de inzet van de marechaussee, om ervoor te zorgen dat onze binnengrenzen steviger beveiligd en verdedigd worden. Op die manier zijn we dus bezig om ervoor te zorgen dat de instroom beheersbaar is, maar ook dat de mensen die hier in ons land binnenkomen en die bijvoorbeeld vluchten voor oorlog,

goede opvang hebben. Dat betekent alles op alles zetten en dat is wat u dit kabinet ziet doen.

De voorzitter:

Er is een aantal vervolgvragen. Allereerst de heer Jasper van Dijk, SP. Graag kort.

De heer Jasper van Dijk (SP):

Ik kan niet anders concluderen: de VVD is al tien jaar aan de macht op het gebied van asiel en migratie en we zijn werkelijk op een dieptepunt beland. Als je de berichten leest, zie je dat er dit jaar duizenden plekken te weinig zijn, mogelijk 38.000 plekken te weinig. Dat betekent dat we een soort Ter Apel 2.0 gaan krijgen, weer met mensen die op grond gaan slapen, weer met kinderen op stoelen.

De voorzitter:

Uw vraag?

De heer Jasper van Dijk (SP):

Het wordt geen opvangcrisis, het wordt een opvangramp. Of kunt u, minister, uitsluiten dat er weer zo'n ellende bij Ter Apel gaat ontstaan?

Minister Yeşilgöz-Zegerius:

Er wordt op drie lijnen ingezet. Dat is ook gecommuniceerd door de staatssecretaris, maar ik herhaal ze graag. De eerste lijn is dat het COA bezig is met vanuit zijn verantwoordelijkheden te kijken of het bijvoorbeeld kan voorkomen dat bepaalde plekken dichtgaan, om dus op die manier meer plekken te regelen. Het tweede is de afhankelijkheid van de crisisnoodopvangplekken voor ons in kaart brengen en kijken hoe we daarmee om kunnen gaan. Dat is een gesprek dat de staatssecretaris voert met bijvoorbeeld de veiligheidsregio's. Ten slotte zijn we ook aan het kijken naar kleinere locaties; we kijken bijvoorbeeld met kerken naar de opvang. Dat is dus waar nu op wordt ingezet en daar wordt vol op ingezet. Op het moment dat meer te melden is daarover en over wat dat dan betekent, zal de staatssecretaris dat hier ook doen.

De heer Bisschop (SGP):

Ik begrijp wel een beetje de kritiek die voortdurend in de richting van het kabinet komt als het gaat over het asiëldossier. Het heeft er alles van dat het van incident naar incident hopt en dat er dus vervolgens achter de feiten aan gehold wordt. Er ligt een toezegging van het kabinet om in het najaar — let wel: in het najaar van 2022 — met een grondige herziening van het asielbeleid naar de Kamer te komen. Het najaar nadert zo langzamerhand zijn einde; de winter ... Nee, het najaar is voorbij. De winter 2022-2023 nadert zo langzamerhand ook zijn einde. Hoever is de grondige herziening van het asielbeleid en wanneer mag de Kamer het resultaat daarvan tegemoet zien? Gewoon graag een concreet tijdstip.

Minister Yeşilgöz-Zegerius:

Volgens mij heeft de staatssecretaris conform toezegging voor kerst een brief gestuurd waarin dat proces uitgeschre-

ven staat. Een grondige herijking is niet van vandaag op morgen gedaan. Het asielstelsel is complex. Het asielstelsel is zeer afhankelijk van de Europese verdragen en afspraken die we hebben. Daar wordt op dit moment goed naar gekeken. U wilt een concreet antwoord. Dat staat in de brief. Daarin is concreet geschetst hoe het zal gaan. Het zal gaan met partners in het veld. Het zal gaan met alle betrokkenen, zoals de gemeenten, maar ook maatschappelijke organisaties, om te kijken hoe ons asielstelsel en ons beleid zijn bedoeld en hoe zij nu uitpakken. Wat is de ruimte van een lidstaat om daarin verandering te brengen? Ik verwijs de heer Bisschop dus graag naar de brief die de staatssecretaris voor kerst heeft gestuurd, waarin dat hele proces uitgeschreven staat, conform zijn toezegging.

Mevrouw Podt (D66):

Ik had eigenlijk een andere vraag voorbereid, want we hebben genoeg om over te praten. Ik zit te luisteren naar de heer Markuszower en ik luister ook naar de — mag ik zeggen: ietwat instrumentele — beantwoording van de minister. De heer Markuszower gebruikt woorden als "het land wordt overspoeld door mensen" en "er is sprake van islamisering, geweld op straat en het bevoordelen van buitenlanders boven de Nederlander". Ik zou de minister willen vragen, ook ten behoeve van al die mensen die nog niet zo lang in Nederland zijn en van wie ik weet dat ze naar dit soort debatten kijken, te reflecteren op de woorden van de heer Markuszower.

Minister Yeşilgöz-Zegerius:

Dat heb ik gedaan en dat heb ik vaker gedaan. Ik zou mevrouw Podt willen uitnodigen om daar kennis van te nemen. Iedereen die naar dit debat kijkt, inclusief de heer Markuszower, weet dat ik afstand neem van die woorden. Die doen absoluut niet ter zake en het is absoluut niet aan de orde. Tegelijkertijd weet ook iedereen van mij en van het kabinet dat wij ook zien dat wij een probleem hebben met de instroom en dat wij kijken naar mogelijkheden om die te beperken. In die trant heb ik antwoord gegeven.

De heer Peters (CDA):

Ik dacht: misschien wil de heer Markuszower eerst, omdat het hem aanging.

De voorzitter:

Hij kwam wel erg boos aanlopen, maar u was net iets eerder.

De heer Peters (CDA):

Ik voelde het in mijn nek en dacht: laat hem maar gauw voor. Maar goed, ik heb een andere vraag. Een van de dingen die ik nu veel lees, is dat mensensmokkelaars, of eigenlijk de maffia, afstapt van cocaïne en overstapt op mensen, omdat dit minder risico oplevert en meer geld. Is de minister van Justitie dat met mij eens? En is de minister het ook eens met de rechtsgelerden die beweren dat mensensmokkelaars vrijwel niets in de weg wordt gelegd?

Minister Yeşilgöz-Zegerius:

Dat gaat iets te ver buiten mijn portefeuille. Ik sta hier om de staatssecretaris te vervangen en die is natuurlijk ook portefeuillehouder als het gaat over mensenhandel en mensensmokkel. Als de heer Peters het goed vindt, zou ik die vragen graag willen doorgeleiden en hem willen vragen of hij er schriftelijk op wil reflecteren of dat inderdaad aan de hand is en hoe we daar dan op anticiperen. Het is ook voor dit kabinet een heel belangrijk punt, maar hij kan daar inhoudelijk veel beter op ingaan.

De voorzitter:

Ja, de heer Peters knikt. De heer Markuszower, PVV. Laatste vraag.

De heer Markuszower (PVV):

We zien vandaag een soort dubbel ontkennende minister. De minister ontkent ten eerste dat we een probleem hebben, want ze zegt: we doen er wat aan. Nou, dat is niet zo! Er wordt eigenlijk niets structureels gedaan aan instroombeperking. Dat zijn allemaal loze beloftes. Maar het tweede is ook interessant, gezien de portefeuille van de minister, want ze zegt: die asielzoekers plegen geen overlast; ze zorgen niet voor islamisering en ze zorgen niet voor geweld. Terwijl iedere burgemeester in Nederland de minister kan vertellen dat overal waar een asielzoekerscentrum wordt gebouwd, er overlast is. De cijfers van het eigen ministerie van deze minister zeggen dat asielzoekers in 2021 4.000 misdrijven hebben gepleegd! Daar zitten ook verkrachtingen, pogingen tot moord, diefstallen en geweld bij. Ook de minister weet dat haar eigen politie in de grote steden amper aan normaal werk toekomt, omdat ze constant met de criminaliteit van overlast gevende asielzoekers bezig zijn. Hoe kan de minister — dat is mijn vraag — dan in deze Kamer zeggen dat asielzoekers niet voor overlast en ellende zorgen in Nederland?

Minister Yeşilgöz-Zegerius:

Er is absoluut een klein percentage dat voor zeer veel overlast zorgt en meer dan overlast. Dit is de tweede of derde keer dat ik hier waarneem voor de staatssecretaris en letterlijk hetzelfde antwoord geef. Het zou fijn zijn als de heer Markuszower er eens in zou duiken wat hier precies aan de hand is en dan op de inhoud met mij het debat zou aangaan. Wij pakken asielzoekers en mensen die hier binnenkomen en eigenlijk gewoon weten dat ze hier nooit een status zullen krijgen, die dus weinig te verliezen hebben en voor heel veel overlast zorgen, juist heel hard aan. We hebben afgelopen zomer op 26 augustus 45 miljoen euro vrijgemaakt, drie keer 15 miljoen, voor verschillende pijlers om ervoor te zorgen dat we die mensen flink aanpakken. Daar is een aparte coördinator op gezet en die is nu door het hele land een sluitende aanpak aan het maken om ervoor te zorgen dat zulk soort gedrag niet loont en dat je er niet mee wegbloemt. We zien nu dat het werkt, vanuit dezelfde burgemeesters die de heer Markuszower aanhaalt. Dat is ook eerder door de staatssecretaris mede namens mij met de Kamer gedeeld. Als de heer Markuszower daar nu kennis van neemt en dan erop ingaat en zegt "ik zie nog ruimte voor verbetering", dan gaat het echt ergens over. Ik deel volledig dat we de mensen die hier binnenkomen en denken dat ze misbruik kunnen maken van alles wat wij hier te bieden hebben voor mensen die echt gevlucht zijn

en hier veiligheid zoeken, kneiterhard moeten aanpakken. Dat is ook precies wat we aan het doen zijn, met extra middelen, met extra inzet, met extra capaciteit en met resultaat.

De voorzitter:

Meneer Markuszower, u heeft geen vraag meer tegood. Mevrouw Piri, PvdA, gaat uw gang.

Mevrouw Piri (PvdA):

Fijn dat de minister hier is en goed dat de staatssecretaris op reis is naar Niger. Ik keek net even naar het lijstje van landen waar we de meeste asielzoekers vandaan krijgen. Daar komt Niger niet in voor, maar we weten wel dat we hier binnen twee maanden 8.000 opvangplekken te weinig hebben en we weten ook dat 85% van de mensen die nu naar Nederland komen, uiteindelijk recht heeft op asiel. Mijn vraag aan de minister is: zet het kabinet nou echt alles op alles om er met prioriteit voor te zorgen dat er in april voldoende opvangplekken zijn voor mensen die vluchten voor oorlog en hier in Nederland bescherming zoeken?

Minister Yeşilgöz-Zegerius:

Zoals gezegd wordt er vanuit drie lijnen gewerkt om ervoor te zorgen dat er plekken zijn. Dus ja, er wordt alles op alles gezet om daarvoor te zorgen. Tegelijkertijd is het ontzettend belangrijk dat we alles op alles zetten om de instroom beheersbaar te maken en terugkeer te bevorderen. Als het over terugkeer gaat, is Niger ongelofelijk belangrijk. Dat is een van de centrale punten in Afrika. Als we daarmee afspraken kunnen maken, maakt dat echt wat uit, zodat mensen die hier niets te zoeken hebben, terug kunnen keren. Ik ben dus ontzettend blij dat de staatssecretaris daar is. En "alles op alles" betekent ook dat we op al die lijnen alles op alles zetten; en ja, dat doen we.

Mevrouw Kröger (GroenLinks):

We stevenen af op een humanitaire crisis die kan lijken op wat we deze zomer in Ter Apel hebben gezien, al hopen we allemaal van niet. Een van de belangrijkste instrumenten waar het kabinet mee kan ingrijpen, is de spreidingswet. Nu wachten wij natuurlijk nog op het moment dat dat wetsvoorstel naar de Kamer komt, maar er liggen nu al heel duidelijke kritiekpunten vanuit het COA maar ook vanuit de VNG: dat wetsvoorstel zou onvoldoende borgen dat je die spreiding en de kleinschalige opvang die nodig is, ook echt krijgt. Is het kabinet eigenlijk voornemens om aan die kritiekpunten tegemoet te komen als het de wet naar de Kamer stuurt?

Minister Yeşilgöz-Zegerius:

Dit loopt nog. Naar mijn weten verwachten we ook nog input van de Raad van State, dus ik stel voor dat we dat proces gewoon netjes afwachten. Ik ga daar niet op vooruitlopen.

De voorzitter:

Mevrouw Kröger, GroenLinks. Nee? Voldoende. De heer Ceder, ChristenUnie.

De heer Ceder (ChristenUnie):

We stevenen af op een crisis en dat kan niet los gezien worden van het beleidshandelen van de afgelopen jaren. Het op- en afschalen was een politieke blunder. Dat hebben wij hier ook toegegeven als kabinet. Al jarenlang schatten wij de cijfers systematisch fout in. Ja, we hebben te maken met mensen die hier asiel aanvragen, maar we hebben een opvangcrisis, omdat we dat niet kunnen borgen. Een van de oplossingen was de spreidingswet. De belofte richting de gemeenten was dat die 1 januari in werking zou treden. Daar zijn we nu inmiddels voorbij. Ik weet dat de tekst bij de Raad van State is, maar in het artikel waar de heer Markuszower naar verwees ...

De voorzitter:

U moet echt iets korter zijn, meneer Ceder.

De heer Ceder (ChristenUnie):

Ik houd het kort, voorzitter. Daarin wordt aangetreden dat als de wet in werking treedt, het nog maar de vraag is of die in het eerste jaar voldoende opvangplekken zal borgen, terwijl dat wel het uitgangspunt is. Kan de minister garanderen dat de uitwerking van deze wet er ook voor zorgt dat die de eerste maanden effect zal hebben, juist om die crisis te voorkomen?

Minister Yeşilgöz-Zegerius:

Ik ga dus niet vooruitlopen op de wet, hoe die wordt beoordeeld en wat vervolgens de reactie daarop zal zijn. Daarbij zegt de heer Ceder: het is een opvangcrisis. Ik betoog nu al een tijd hier aan deze kant: we moeten zorgen dat we meer opvangplekken hebben, maar het heeft ook te maken met een stijgende instroom die we beheersbaar moeten krijgen. Het eerlijke verhaal is echt en-en. Het is niet eenzijdig.

De heer Kuzu (DENK):

Volgens mij gaat het artikel, waarover we vandaag mondelinge vragen stellen aan de minister, over een vooruitblik, namelijk dat de situatie niet meer te behappen is als die zo doorgaat. Aangezien de minister niet wil vooruitblikken, zou ik in dat kader willen vragen of zij terug wil blikken. Hoe oordeelt het kabinet over het eigen handelen in de afgelopen jaren?

De voorzitter:

En dat voor een mondelinge vraag. Dat is wel een hele uitgebreide vraag, zeg ik.

Minister Yeşilgöz-Zegerius:

Dit kunnen we kort houden, want iedereen die hier aan deze kant heeft gestaan en hier vragen over heeft beantwoord, heeft gezegd dat we het scenario van afgelopen zomer willen voorkomen. Daarom hebben wij ook op 26 augustus onderling afspraken gemaakt. We hebben afspraken gemaakt met overheden. Er zijn extra middelen uitgetrokken om asielzoekers aan te pakken die voor overlast zorgen. We hebben breed ingezet. Ondertussen wordt er heel hard gewerkt aan scenario's om dit in de toekomst te voorkomen. Het artikel hint op de situatie die ontstaat zonder aanvullend

beleid, als er helemaal niks verandert. Nou, ik ben toch al ruim twintig minuten aan het uitleggen hoe er wordt ingezet om te voorkomen dat het zover komt.

De heer **Kuzu** (DENK):

Een van die onderdelen is dus inderdaad de spreidingswet. Aangezien de minister daar weinig over wil zeggen, ging mijn vraag wat dieper dan alleen hetgeen we de afgelopen zomer hebben gezien in Ter Apel. Dat was een manifestatie van hetgeen er eigenlijk in de afgelopen jaren aan regeringsbeleid fout is gegaan, waardoor we met elkaar de situatie van afgelopen zomer hebben kunnen zien. Mijn vraag ging toch wel iets dieper dan alleen terugkijken op afgelopen zomer. Hoe beoordeelt het kabinet het asielbeleid van pak 'm beet de afgelopen vier, vijf jaar? Hoe kijkt het kabinet daarop terug? Vindt het kabinet dan ook niet dat het zelf heeft gefaald, aangezien we situaties als Ter Apel de afgelopen zomer hebben meegemaakt?

Minister **Yeşilgöz-Zegerius**:

Volgens mij zei de heer Ceder het en is door de staatssecretaris meerdere malen aangegeven dat er sprake zou moeten zijn van én structurele meerjarige financiering én dat je het op- en afschalen veel zorgvuldiger zou moeten doen dan de afgelopen jaren is gedaan. Dat is dus al gedeeld. Als je mij vraagt of alle wereldproblematiek de schuld is van het kabinet, dan zeg ik: niet echt. Ik noem Syrië, Afghanistan en de enorme toestroom van asielzoekers naar ons land en Europa. We hebben niet alles in de hand. Ik denk wel dat we veel strakker kunnen kijken naar hoe ons asielstelsel werkt. Dat is de heroriëntatie waar de heer Bisschop het over had. En we kunnen kijken of we daar veel proactiever op kunnen anticiperen. Het is dus weer en-en. Alle schuld naar het kabinet, net als alle lof voor het kabinet, is niet heel erg redelijk.

De **voorzitter**:

Dan wil ik de minister van Justitie en Veiligheid bedanken voor de beantwoording.